

დანტე 700 - ბეატრიჩე ქართულ სცენაზე

დავით მაზიაშვილი

ივ. ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

საკვანძო სიტყვები: დანტე, ალექსიძე, მაჩიანელი, ბეატრიჩე,
თბილისის თანამედროვე ბაღევი

იმ სიყვარულით, ხაც აბიუნებს მზეს და ვახსკვდავებს.

დანტე

დანტე ალიგიერის გარდაცვალებიდან 700 წლისთავისადმი მიძღვნილი საიუბილეო თარიღის აღნიშვნა საქართველოში მარიამ ალექსიძის თანამედროვე ბაღეტ „ბეატრიჩეს“ მსოფლიო პრემიერით დაიწყო. თანამედროვე ბაღეტი-ხილვა „ბეატრიჩე“ დანტეს „ღვთაებრივი კომედიის“ შთაგონებით შეიქმნა და ის პოემის კიდევ ერთი საინტერესო და ორიგინალური თანამედროვე ინტერპრეტაციაა. სპექტაკლის კონცეფცია აგებულია დანტესეული „ტრიადის“ (ჯოჯოხეთი, საღვინებელი, სამოთხე) მხატვრული იდეის გარშემო, რომელშიც გაერთიანებულია მარიამ ალექსიძის სამყაროს აღქმის ქორეოგრაფიული, პლასტიკური (ფიზიკური) და გეომეტრიული აზროვნება; ოსკარისა და ოქროს გლობუსის მფლობელი თანამედროვე იტალიელი კომპოზიტორის - დარიო მარიანელის მიერ სპეციალურად „ბეატრიჩესთვის“ შექმნილი სულიერი და ინტელექტუალური მუსიკა და თანამედროვე ქართველი არტისტების მაღალი საშემსრულებლო მუსიკალური და პლასტიკური ფორმები.

თანამედროვე ბაღეტის მხატვრული ფუნდამენტი დანტეს მუზა - ბეატრიჩეა, რომელიც „ღვთაებრივი კომედიის“ მსგავსად მრავალალუბიური სიმბოლოს მატარებელია. სპექტაკლში ბეატრიჩე, როგორც პროტაგონისტი, ისე ანტაგონისტია და მასში კონცენტრირებულია ადამიანური, დემონური და ღვთაებრივი

ბუნება. სწორედ ბეატრიჩეს ტრანსფორმაციისა და მეტამორფოზის მხატვრულ იდეაზეა აგებული ბალეტის მუსიკალური და პლასტიკური სამყარო, რომელიც თანამედროვე ადამიანისა და თანამედროვე რეალობის ჯოჯოხეთური (მინიერი) რეალობით იწყება და დანტესეული კოსმიური, ჰარმონიული, სამი ფერის (ტრიადის) ერთობის - სამების სიმბოლოს მეტამორფოზით სრულდება.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, დანტეს ტექსტისა და სპექტაკლის ურთიერთმიმართების საკითხს სამი მიმართულებით განვიხილავ:

4. „ბეატრიჩეს“ მხატვრული კონცეფცია;
5. დანტეს ტექსტის ინტერპრეტაცია;
6. მხატვრული იდეა და ფორმები.

DANTE 700 – BEATRICE ON THE GEORGIAN STAGE

David Maziashvili

Ivane Javakhishvili Tbilisi State University
Faculty of Humanities

Keywords: *Dante, Aleksidze, Marianelli, Beatrice, Tbilisi Contemporary Ballet*

"l'amor che move il sole e l'altre stelle.

Dante

The marking of the 700th anniversary since the death of Dante Alighieri in Georgia began with the world premiere of Mariam Aleksidze's contemporary ballet *Beatrice*. The contemporary ballet-vision *Beatrice* was inspired by Dante's *Divine Comedy* and is another interesting and original contemporary interpretation of the poem. The concept of the ballet is based on the artistic idea of Dante's "triad" (*Inferno*, *Purgatorio* and *Paradiso*), uniting the choreographic, plastic (physical) and geometric thinking in Mariam Aleksidze's perception of the world; spiritual and intellectual music created especially for *Beatrice* by Dario Marianelli, contemporary Italian composer and winner of Oscar and Golden Globe awards; and high level of performance in musical and plastic forms of contemporary Georgian artists.

The artistic foundation of the contemporary ballet is *Beatrice*, Dante's muse and a carrier of a symbol of multiple allusions in the same way as *The Divine Comedy* itself. In the ballet, *Beatrice* is both the protagonist and antagonist: human, demonic and divine natures are concentrated within her. The musical and plastic world of the ballet is constructed precisely around the artistic idea of *Beatrice's* transformation and metamorphosis, it begins with the hellish (earthly) reality of the contemporary reality and ends with Dante's cosmic, harmonious unity of three colours (the triad) – a metamorphosis of the trinity symbol.

Given all of the above, I consider the question of interrelation between Dante's text and the ballet in three directions:

7. The artistic concept of *Beatrice*;
8. The interpretation of Dante's text;
9. The artistic idea and forms.